

Συνέχεια από τη σελίδα 22

Όμως μέχρι σήμερα δεν το έκανε. Και τώρα που πλησιάζει η θλιβερή 48η επέτειος της μνήμης του πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου 1967 μου παραχώρησε η ίδια δύο συνεντεύξεις της και μια επιστολή της σε φίλη, που επρόκειτο να εκδώσει κάτι. Η πρώτη είναι στο αφιέρωμα της εφημερίδας «Η Πρώτη» στις 23 Νοεμβρίου 1988, που υπογράφουν η Βούλα Τελώνη - Κ. Αντωνάκος. Τίτλος του: Σάκης Καράγιωργας. Γελούσε όταν του πρότειναν υπουργεία Λέει η Νίκη Καράγιωργα. Στο αφιέρωμα αυτό γράφουν λίγες γραμμές οι καθηγητές Δημήτρης Τσαίσιος, Κοσμάς Ψυχοπαίδης, Μανώλης Ανδρόνικος και Γιώργος Βέλτσος. Όμως και η ίδια η Νίκη μόνο για το Σάκη μιλάει. Για τις φιλοδοξίες του να βγάλει μερικές γενιές επιστημόνων για την καλύτερευση της κοινωνίας, τη δημοκρατία και την έλλειψη φιλοδοξίας δικής του για πολιτικά αξιώματα. Καμιά κουβέντα για το δικό της δράμα. Η δεύτερη είναι πιο συγκεκριμένη. Είναι η συνέντευξη που έδωσε στην Κίτσα Μπόντζου: Η ΝΙΚΗ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ για πρώτη φορά λύνει τη σιωπή της, μιλά για τον αγώνα του άνδρα της, τον τραυματισμό του, τη σύλληψή του, αλλά και τις προβλέψεις του για την εξέλιξη της μεταπολιτευτικής δημοκρατίας. «Ήλπιζε ότι θα ξεσηκωθούν όλοι κατά της χούντας». Και πάλι και σ' αυτή τη συνέντευξη της μιλά κυρίως για το Σάκη. Μόνο λίγα αφορούν εκείνη: Η δημοσιογράφος τη ρωτά:

- Ζήσατε πολλές ώρες, συγκλονιστικές, εκείνο το διάστημα, ποια ήταν η πιο μεγάλη, η πιο συγκλονιστική;

- Πολλές. Όταν πηγαίναμε με τα παιδιά στις φυλακές, όταν ήξερα ότι βασανίζονταν, ότι ζούσε μέσα στα κελιά. Αλλά ο τραυματισμός του ήταν η χειρότερη στιγμή. Του είχε στείλει ο Σημίτης δεκατρείς κροτίδες, για να τις τοποθετήσει σε σημεία της Αθήνας.

Είμαστε τότε σ' ένα σπίτι στην Αγία Παρασκευή και στο υπόγειο είχε το σπουδαστήριό του. Μια από τις κροτίδες έκοψε στο χέρι του. Μπορεί και να μην τον έπαιναν τότε, αλλά κοντά στο σπίτι βρισκόταν ένα περιπολικό. Μόλις ακούστηκε ο θόρυβος έτρεξαν αμέσως. Εγώ είχα προλάβει να του τυλίξω το χέρι με τις πάνες του παιδιού, που ήταν τότε μωρό. Τον μετέφεραν στο Γενικό Κρατικό. Μόλις μπήκε στο χειρουργείο, έτρεξα και τηλεφώνησα. Είχαμε εντολή, εμείς οι γυναίκες, όταν συνέβαινε κάτι, δηλαδή όταν συνελάμβαναν τον άντρα μας, να ειδοποιήσουμε κάποιον συνθηματικά. «Ο τάδε μπήκε στο νοσοκομείο». Εδώ, βέβαια, ήταν στην κυριολεξία.

- Μόνο στον Σημίτη τηλεφωνήσατε;

- Βέβαια, δεν μπορούσα, ήταν απέναντί μου η Ασφάλεια και με παρακολουθούσε. Ο λόγος που απολύθηκα από τη δουλειά μου ήταν αυτός, και μάλιστα είναι αστείο το σκεπτικό της απόφασης,

Δυστυχώς, η ενεργός συμμετοχή του στο ΠΑΣΟΚ από την ίδρυσή του υπήρξε γι' αυτόν απογοητευτική, αφού διαγράφεται λόγω διαφωνιών σχετικά με τον ιδεολογικό προσανατολισμό του κινήματος και τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων.

που έλεγε: «βοήθησε Εβραίο κομμουνιστή να δραπετεύσει...» Τον Σημίτη τον θεώρησαν Εβραίο. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν θα με απέλυαν... Ήθελαν να μας εξουθενώσουν οικονομικά.

- Δυσανασχετήσατε για τη μοίρα σας;

- Στεναχωριόμουν, αλλά και τώρα θα έκανα πάλι τα ίδια, αν χρειαζόταν. Το να ζεις δίπλα σ' έναν άνθρωπο σαν τον Σάκη Καράγιωργα είναι μοναδικό. Δεν ήταν εύκολος άνθρωπος, αλλά αυτές τις συγκινήσεις, που ένιωσα μαζί του, δεν νομίζω ότι θα μπορούσα να τις νιώσω στη ζωή μου.»

Και σε επιστολή της του Σεπτεμβρίου 1997 σε προσωπική φίλη της γράφει μεταξύ άλλων για το θέμα που αντίκρισε με τον τραυματισμό τους από την έκρηξη: «Το πρόσωπό του γεμάτο πληγές μαύρες και κόκκινες από το μπαρούτι και το αίμα. Είχε χάσει τις αισθήσεις. Προσπάθησα να τον βοηθήσω να συνέλθει χωρίς όμως αποτέλεσμα. Αισθάνθηκα ότι με εγκατέλει-

παν και οι δικές μου δυνάμεις. Όμως, όπως πολλές φορές έχει συμβεί στη ζωή μου, ξαφνικά ένιωσα τρομερή δύναμη. Έπρεπε να ενεργήσω το συντομότερο.»

Ασφαλώς στην ελληνική ιστορία ήδη από τους αρχαίους χρόνους και μέχρι έχουν γραφτεί ονόματα γυναικών που έγιναν γνωστές από τον προσωπικό τους ηρωισμό σε μάχες, αλλά και ονόματα πολύ λιγότερων που έμειναν γνωστές για την ηρωική στάση τους δίπλα στους μεγάλους ήρωες άνδρες τους. Είναι οι ηρωίδες πίσω από τους ήρωες, που η δράση τους πρέπει να αναδειχθεί. Αγώνιστηκαν κι' αυτές με το δικό τους τρόπο. Και η Νίκη Σάκη Καράγιωργα είναι μία απ' αυτές της νεότερης ιστορίας μας. Ήξερε καλά την αντιστασιακή δράση του άνδρα της και τη στήριξε, γνωρίζοντας αλλά αψηφώντας τις συνέπειες, που ήξερε ποιες θα ήταν, γι' αυτήν και τα παιδιά της. Η αίγλη των πρώων όμως θαμπώνει και σβήνει εκείνο το φως που έκαιγε δίπλα τους και τους συντρόφευε στο σκοτάδι της φυλακής, και του πόνου. Της γυναίκας που περιμένει, που μεγαλώνει τα παιδιά τους μόνη και προσπαθεί να μην κλαίει και να μη νιώθουν την απουσία του πατέρα. Τις γυναίκες που συνωστίζονται έξω από τις φυλακές και που και οι ίδιες υφίστανται μαρτύρια και εξευτελισμούς, αλλά και διώξεις, όπως η Νίκη

Συνέχεια στη σελίδα 28